

Frank Bold a ekologické organizace podaly stížnost Evropské komisi: Elektrárna Počerady navzdory rozsudku dál vypouští jedovatou rtuť

16.1.2025 - Markéta Bočková | Frank Bold

Expertní skupina Frank Bold, Greenpeace a Hnutí DUHA se obrátily na Evropskou komisi se stížností kvůli postupu českých úřadů při stanovování emisního limitu pro uhelnou elektrárnu Počerady. V srpnu 2024 zrušil soud elektrárně rozsáhlou emisní výjimku a úřady měly jeho rozhodnutí bezodkladně promítnout do povolení k provozu. To se však dodnes nestalo. Elektrárna v současnosti porušuje zákonný limit pro vypouštění rtuti. Stěžovatelé požadují, aby Komise prošetřila, zda Česká republika přístupem k elektrárně Počerady kromě českých právních předpisů neporušuje i unijní Směrnici o průmyslových emisích.

Stížnost se Frank Bold spolu s Greenpeace a Hnutím DUHA rozhodly podat poté, co Krajský úřad Ústeckého kraje **ani po opakovaných výzvách nerespektoval** rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem. Ten přitom emisní výjimku pro elektrárnu Počerady **zrušil již v srpnu 2024**. Nápravu nezjednal ani stát, konkrétně Ministerstvo životního prostředí, které dosud nezajistilo, aby podmínky provozu elektrárny byly v souladu se Směrnicí o průmyslových emisích.

Kvůli udělené výjimce mohla elektrárna donedávna vypouštět až **čtyřnásobné množství rtuti** oproti limitům stanoveným směrnicí. Podle rozhodnutí soudu byla výjimka nezákonná, protože mohla významně ohrozit životní prostředí a provozovatel nesplnil zákonné povinnosti pro udělení takové výjimky.

Přestože po rozsudku měl Krajský úřad Ústeckého kraje povinnost okamžitě přikázat provozovateli elektrárny, aby dodržoval řádné emisní limity, nic takového neudělal. Krajský úřad argumentuje tím, že aktuálně rozhoduje o udělení nové emisní výjimky. „Pokud nikdo nezasáhne, řízení o výjimce se bude táhnout řadu měsíců, během kterých bude provozovatel vesele vypouštět emise jedovaté rtuti zcela nekontrolovaně a v rozporu se zákonem. Navíc je velmi pravděpodobné, že novou výjimku nakonec nezíská. Doufáme proto, že Evropská komise úředníkům připomene, že žijeme v demokratickém právním státě a že jsme si před zákonem všichni rovni. Když totiž úřady rozhodují o nás všech, o obyčejných lidech, nemůžeme čekat nějaké zvláštní zacházení. Ale miliardáři Pavlu Tykačovi, který elektrárnu Počerady vlastní, úředníci ustupují, přestože takový postup nemá oporu v zákoně,” řekl **tiskový mluvčí Greenpeace ČR Lukáš Hrábek**.

Nečinné zůstalo i přes upozornění organizací také Ministerstvo životního prostředí. To má však v takových případech povinnost zasáhnout a krajskému úřadu nařídit, aby konal. Případně může samo nařídit provozovateli elektrárny, aby začal řádné limity dodržovat.

„Emisní limity byly stanoveny po dlouhých vyjednáváních v roce 2017 s tím, že uhelné zdroje měly čtyři roky na jejich splnění. Nejde tudíž o žádné nereálné cíle, ale o zcela základní a dosažitelné standardy. Je tedy zásadním porušením evropského práva, když české úřady nejsou schopné zakročit proti největším znečišťovatelům a vymáhat, aby dodržovali základní pravidla,” uvedl **expert Frank Bold a spoluautor stížnosti k Evropské komisi Václav Prais**.

Případ by podle Praise mohl posloužit jako nebezpečný precedens a provozovatelé by mohli přístup

českých úřadů zneužít a požádat o výjimku s vědomím, že po dobu jejího projednávání nemusí emisní limity dodržovat. *„To by se mohlo ukázat jako velmi nebezpečné v nadcházejících měsících a letech, kdy má skončit platnost většiny udělených výjimek a řada provozovatelů plánuje požádat o jejich prodloužení,”* varuje Frank Bold Evropskou komisi.

Hnutí DUHA považuje nečinnost krajského úřadu i správního orgánu Ministerstva životního prostředí v případě Počerad za projev systémového problému. *„Nastala zcela absurdní situace. Soudu trvalo tři roky, než zrušil nezákonnou výjimku na vypouštění toxické rtuti z elektrárny Počerad, ale úřední nečinnost výjimku udržuje dál. Mezitím majitel uhelné elektrárny lobbuje u politiků za dotace, abychom mu za to ještě všichni zaplatili. Přitom analýzy a modelování jasně ukazují, že elektrárna Počerad není pro zásobování elektřinou vůbec potřeba a jen zvyšuje vývoz a znečištění životního prostředí,”* připomněl **Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA.**

Evropská komise může na základě stížnosti zahájit komunikaci s českými úřady a žádat je o vysvětlení. Pokud dospěje k závěru, že jde o porušení evropského práva, může s Českou republikou zahájit řízení před Soudním dvorem EU. Ten může za porušení vyměřit pokuty v řádu milionů Kč.

Frank Bold: Markéta Bočková, mluvčí expertní skupiny Frank Bold
Marketa.bockova@frankbold.org, 734 440 603

Greenpeace ČR: Lukáš Hrábek, tiskový mluvčí
lukas.hrabek@greenpeace.org, 603 443 140

Hnutí DUHA: Eva Pernicová, tisková mluvčí
media@hnutiduha.cz, 734 770 020

<https://frankbold.org/pro-media/tiskova-zprava/frank-bold-a-ekologicke-organizace-podaly-stiznost-evropske-komisi-elektrarna-pocerady-navzdory-rozsudk>